

Utfärdad av
Peter Jarl
Ämne

Godkänd av

Datum
2024-10-03

Utgåva

Frågor och svar från mötet gällande effekttariff

Problemet med exemplet är ju att ni mäter även under natten (för ena effektagiften). Som sagt, exemplet speglar ju inte verkligheten.

Svar: Exemplet vi visar på bild 7 i presentationen syftar bara till att visa hur vid räknar ut timvärdet under en timme och att visa hur man kan flytta aktiviteter och på så sätt få ett lägre timvärde. Vi hjälper gärna respektive kund att titta på verkliga timvärdet och ge rådgivning för hur man ska förhålla sig för att få en lägre kostnad. Det är bara att kontakta kundtjänst.

Exemplet visar ju på att om bilen laddas på natten så bidrar den inte till effekttopp vilket inte stämmer. Den bidrar lika mycket som på dagen.

Svar: Se svaret på frågan ovan. Ja, det stämmer att bilen bidrar till en effekttopp på natten istället för på dagen. Men tanken med exemplet är ju att jämma ut förbrukningen. I exemplet får man ett topp mellan 17-18 på 8,3 kW om man laddar bilen samtidigt som man tvättar och lagar mat. Men om man laddar bilen på natten och tvättar lite senare blir toppen 3,1 kW mellan 17-18. Under natten när man laddar bilen istället får man en topp men den är lägre eftersom man inte gör något annat under natten. Dessutom gäller inte Effektagift hög under natten så toppen blir "billigare".

Att jämma ut förbrukningen kan ju fortfarande innebära samma totala förbrukning under en månad men man får lägre toppar och det innebär en lägre kostnad.

El:s vägledning säger följande: För att ge kunden incitament att flytta sin last bör alltså skillnaderna i pris vara med timupplösning. Det betyder att tidsdifferentiering som innebär att kostnaden för användning av elnätet endast skiljer sig på så sätt att ett pris gäller under sommarmånaderna och ett annat pris under vintermånaderna, enligt Ei uppfyller inte det syftet med föreskriften eftersom det sannolikt inte återspeglar när elnätet faktiskt är högt belastat. När elnätsföretaget konstruerar sina tidsdifferentierade tariffkomponenter är det därför viktigt att beakta hur syftet med föreskriften uppfylls, det vill säga att uppnå ett effektivare nyttjande av elnätet.

Svar: Det är svårt att ge ett kort svar på denna fråga. Men vi har analyserat och räknat flera gånger om på förbrukningsmönstret i Karlskoga. Vi har även tagit hjälp av experter i frågan och vi anser att vi uppfyller de krav som föreskriften. Vi har satt en taxa som ger varje kund incitament att jämma ut/flytta förbrukning från de tider då elnätet är högt belastat. Förbrukningsmönstret i Karlskoga innebär att vi behöver en generell utjämning året runt och därför har vi satt Effektagift året runt. Under vintertid blir det ett annat mönster och därför har vi satt Effektagift Hög för att försöka jämma ut detta.

Exempel där effektagiften slår väldigt hårt - Kanotklubb har en bastu med 15kw effekt, Bastar vi en timme under höglasttid efter träning blir kostnaden $15 \cdot 51,45 + 15 \cdot 87,54 = 2085$ kr för bastutillfället vilket känns orimligt för en ideell förening. Vi har våra träningar tidig vardagskväll vilket gör att vi inte kan flytta bastutid till låglasttid.

Svar: Effektagiften behöver inte vara en ökad kostnad för någon om man tar till sig hur det fungerar och försöker styra om sitt effekttuttag.

I detta fall får kanotklubben tänka på att jämna ut sitt effektuttag precis som andra kunder. Ett bastuaggregat tar ju mest effekt under tiden man värmer upp bastun. Om det tar en timme för att få bastun varm är det ju bäst att slå på aggregatet när klockan är halv. På så sätt fördelar man ut effekten 15 kW under två timmar istället för en timme vilket ger 7,5 kW effekt per timme.

Utan utjämning: Vintermånad: $15 \cdot 51,45 + 15 \cdot 87,54 = 2085$ krSomarmånad: $15 \cdot 51,45 = 772$ krÖkad årskostnad: $2085 \cdot 5 + 772 \cdot 7 = 15\ 829$ kr**Med utjämning:**Vintermånad: $7,5 \cdot 51,45 + 7,5 \cdot 87,54 = 1042$ krSomarmånad: $7,5 \cdot 51,45 = 386$ krÖkad årskostnad: $1042 \cdot 5 + 386 \cdot 7 = 7\ 912$ kr

Eftersom vi har sänkt den fasta avgiften får Kanotklubben en sänkt fast avgift per år med 7 720 kr. Detta innebär att om kanotklubben kan starta bastun klockan "halv" istället för vid hel timme blir den ökade årskostnaden $7912 - 7720 = 192$ kr.

Det går säkert att hitta fler sätt att jämna ut förbrukningen och på så sätt kanske kanotklubben till och med kan få en lägre årskostnad än man haft tidigare.

Både detta möte och förra upprepas att lasten är låg på nätter och helger, varför mäts låglast då dessa tider?

Svar: Det är svårt att ge ett kort svar på denna fråga. Men vi har analyserat och räknat flera gånger om på förbrukningsmönstret i Karlskoga. Vi har även tagit hjälp av experter i frågan och vi anser att vi uppfyller de krav som föreskriften. Vi har satt en taxa som ger varje kund incitament att jämna ut/flytta förbrukning från de tider då elnätet är högt belastat. Förbrukningsmönstret i Karlskoga innebär att vi behöver en generell utjämning året runt och därför har vi satt Effektaggift året runt.

Får man förbrukning i realtid med modul?

Svar: Ja, det kan man få. Men det kräver att man gör en viss installation.

<https://www.karlskogaenergi.se/Vara-tjanster/elnat/min-elmatare/han-port-elmatare/>

Modulen kostar 390 kronor inklusive moms och frakt.

Effekt kan inte ses på mina sidor

Svar: Jo det går att se. Gör följande: Gå in på mina sidor, välj adress och anläggningsuppgifter. Du ser ett stapeldiagram, markerar stapeln för månaden man önskar se, klicka på stapeln för att komma till dagsvärden och ytterligare igen för timvärden.

Vad är sämst för elnätet, en hög men jämn förbrukning en hel månad (2000 kwh) eller en låg förbrukning (500 kwh) men med en enstaka hög effekttopp?

Svar: Ett enkelt svar är att det bästa är en jämn förbrukning. Desto jämnare förbrukning, desto mer effektivt utnyttjar vi elnätet och det är ju syftet bakom energimarknadsinspektionens föreskrift.

Har ni forskningsstöd för er "tro"? Det finns ju forskning på området?

Svar: Vi har inte byggt taxan efter vår tro. Vi har byggt den på fakta i form av vårt förbrukningsmönster och andra förutsättningar vi har i Karlskoga samt vad föreskriften från Energimarknadsinspektionen förelägger oss att göra.

Har förbrukningseffekterna förändrats för 35-63A under det år de haft effektavgift ?

Svar: Väldigt lite. Dock är det svårare för denna grupp. En stor del består av bostadsrättsföreningar med flera hushåll i samma fastighet. Och sättet som exempelvis tvättstugor fungerar gör det svårare att förändra sin förbrukning. Men det finns tekniska hjälpmedel för detta som dock tar lite tid att börja använda.

El säger i sina föreskrifter att basera taxan på enbart ett värde inte är optimalt. Man sätter samtidigt fem värden som ett rekommenderat max antal värden. Varför inte gå på en medelväg med tex 3 värden? Då finns chansen att upptäcka en effekttopp och ändra sitt beteende / teknik innan höga avgiften är ett faktum. Dvs incitamentet för den engagerade försätter ligga högt jämfört med att "torska" en enskild dag. Från ei.se: Elnätsföretaget har möjlighet att använda sig av ett medelvärde av flera av kundens effekttoppar under de högt belastade timmarna vid beräkningen av effektavgiften. Ju fler effekttoppar som ligger till grund för beräkningen av medelvärdet, desto sämre uppnås dock syftet med effektavgiften eftersom medelvärdesbildningen minskar kundens incitament att flytta sin förbrukning. Däremot kan det finnas ett kundvärde i att använda mer än en uppmätt effekttopp så att kunden inte får en orimligt hög effektavgift för ett enstaka högt effekttuttag. Nätföretaget behöver göra en avvägning mellan dessa två intressen, det vill säga kundens incitament att flytta sin förbrukning och effektavgiftens kundvänlighet.

Svar: Vi tror precis som du skriver i din fråga. "Ju fler toppar som ligger till grund för beräkningen av medelvärdet, desto sämre uppnås dock syftet med effektavgiften".

Med denna bakgrund har vi valt en topp, det ger ett större incitament att försöka jämna ut sin förbrukning. Samtidigt så betalat vi till överliggande nät på samma sätt. Vi betalar och investerar efter den högsta strömmen av energi som passerar in till Karlskoga.

Ni pratar om skillnader i förbrukningsmönster mellan kommuner. Gäller det även privatpersoner eller menar ni mot överliggande nät? I det senare fallet borde ju en större del av kostnaden läggas på 35A-65A om det nu ska fördelas "rättvist".

Svar: Att man har olika förbrukningsmönster i olika kommuner är det som gör att man har olika taxor. Taxan är ju anpassad efter förbrukningsmönstret. I våra beräkningar så separerar vi de olika kundgrupperna och anpassar taxan efter varje grupps förbrukning. Det är ju en grundpelare att varje kund ska betala för det de använder av elnätet, varken mer eller mindre. Så i vår taxa har vi fördelat ut rätt kostnader till 35-63 ampere, 16-25 ampere och övriga kundgrupper.